

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

Panaguța Rodion xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.10.2017 - 02.11.2017;

Instanța de apel: 02.01.2018 - 28.02.2018;

Instanța de recurs: 30.05.2018 - 27.06.2018,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 02 noiembrie 2017, *cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Panaguța Rodion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 1769,85 lei pentru efectuarea expertizelor în beneficiul statului, a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 21.02.2017, în jurul orei 17.00, Panaguța Rodion aflându-se la domiciliul părinților săi din s. xxxx, r. xxxx, intenționat i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele peste corp tatălui său Panaguța Nicolae, după care cu un scaun l-a lovit în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de comoție cerebrală, plagă contuză a capului, excoriații pe față, frunte, echimoze fața dreaptă, urechea dreaptă, buza superioară.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond procurorul a declarat apel solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Panaguța Rodion să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 1769,85 lei.

În argumentarea cerințelor formulate procurorul a menționat, că instanța i-a aplicat lui Panaguța Rodion pentru fapta comisă o pedeapsă prea blândă, care nu va restabili echitatea socială și prin care nu va putea fi corectat și reeducat, respectiv nu vor putea fi atinse scopurile legii penale și totodată, instanța nu a ținut cont de poziția părții vătămate, care a pledat pentru aplicarea față de inculpat a pedepsei privative de libertate.

Referindu-se la prevederile art.143 și 227 Cod de procedură penală, procurorul a considerat că instanța neîntemeiat a trecut din contul statului cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 1769,85 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018 a fost respins apelul declarat ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Verificând cerințele invocate în cererea de apel precum și cele invocate în cadrul ședinței de judecată în raport cu circumstanțele stabilite pe caz, prin prisma prevederilor legii, Colegiul le-a apreciat drept neîntemeiate.

Referitor la pedeapsa penală aplicată lui Panaguța Radion în baza art.201¹ alin.(1) lit.a) Cod penal, Colegiul a reținut, că prima instanță justificat a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, rezultând din circumstanțele cauzei, referitoare la gravitatea faptei comise, urmările prejudiciabile ale acesteia și personalitatea inculpatului. Pedeapsa penală aplicată este echitabilă, proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite, este suficientă pentru restabilirea echității sociale, este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

La aprecierea categoriei și quantumului pedepsei penale instanța de judecată a reținut, că inculpatul a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, solicitând judecarea cauzei conform procedurii simplificate, în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale, s-a căit sincer de cele comise, nu este angajat în câmpul muncii.

Totodată, Colegiul a precizat că, prima instanță eronat a reținut în sarcina inculpatului circumstanța agravantă indicată în rechizitoriu, comiterea infracțiunii de către o persoană care se afla în stare de ebrietate și astfel, această circumstanță agravantă a fost exclusă, or, la materialele cauzei nu sunt prezente acte ce ar confirma starea de ebrietate a inculpatului la momentul comiterii infracțiunii, la materiale nefiind prezent procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei. Cu toate că a fost exclusă circumstanța agravantă, Colegiul nu a considerat necesar de a-i reduce din pedeapsa stabilită, or, aceasta este în coraport cu gravitatea faptei și personalitatea inculpatului.

Concomitent, Colegiul a considerat ca fiind importantă poziția părții vătămate Panaguța Nicolae, care în ședința instanței de apel a solicitat menținerea în vigoare a sentinței, prin care față de inculpat a fost aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, considerând că respectiva este oportună pentru corectarea lui Panaguța Rodion. Partea vătămată a relatat, că fiul său a stat pe calea corijării, continuă să locuiască în casa părintească și exprimă stimă în comportamentul său, nu mai servește băuturi alcoolice, fiind prezentat certificatul eliberat de medicul

Iurie Dragunov din cadrul Centrului Medical Incredere-DNM, potrivit căruia se constată, că Panaguța Rodion, la 10.02.2018 a trecut curs de tratament prin metoda stres-emoțională de codare.

Prin urmare, Colegiul a reținut că, nu este cazul aplicării față de Panaguța Rodion a pedepsei mai aspre, instanța de fond justificat a concluzionat asupra aplicării față de inculpat a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, ultimul exprimându-și acordul pentru categoria respectivă de pedeapsă, percepând consecințele neexecutării acesteia.

În privința alegațiilor procurorului-apelant referitor la soluția instanței pe marginea cheltuielilor judiciare, verificând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate, Colegiul penal a conchis, că acestea sunt neîntemeiate, deoarece art.143 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală prevede, că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Potrivit alin.(3) art.227 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. În același context, Colegiul a considerat relevante prevederile art.75 alin.(3) al Legii nr.68 din 14.04.2016, cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, potrivit cărora, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) Cod de procedură penală.

Drept urmare celor invocate, în cazurile când expertiza este dispusă de către organul de urmărire penală sau de către procuror din oficiu, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Dat fiind faptul, că în speță efectuarea expertizelor nu a fost dispusă la cererea și inițiativa părții apărării, după cum se specifică în art.142 alin.(2) Cod de procedură penală, dar a fost dispusă din oficiu de către organul de urmărire penală în vederea constatării stării de responsabilitate a inculpatului, gravității vătămarilor corporale la partea vătămată, ce la rândul său a determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii - pusă în sarcina părții acuzării, Colegiul a considerat ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului expusă în cererea de apel.

5. Împotriva hotărârii menționate procurorul a declarat recurs ordinar, în care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu încasarea din contul acestuia în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1769,85 lei.

În motivarea recursului procurorul a invocat că:

- instanțele de judecată nu au argumentat necesitatea aplicării față de inculpat a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, prin ce au ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei penale;

- la stabilirea pedepsei instanța urma să ia în considerație că, infracțiunea incriminată face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, pentru care se prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, anterior Panaguța Rodion a mai fost condamnat, însă pedeapsa aplicată nu a dus la educarea acestuia, el continuând să comită și actul de violență și prin urmare, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare ar fi echitabilă și proporțională cu gravitatea faptei comise;

- soluția instanței de apel este neîntemeiată și în partea respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpat în beneficiul statului, or, odată ce Panaguța Rodion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei de constatare a circumstanțelor cauzei urmează a fi încasate din contul acestuia.

5.1. Asupra recursului a depus referință avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent nu au un fundament juridic.

Reieșind din criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, de altfel și soluția primei instanțe din două considerente, și anume pentru că, în opinia lui, instanțele eronat au aplicat în privința inculpatului o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și nu au dispus încasarea cheltuielilor judiciare de la Panaguța Rodion în sumă de 1769,85 lei, pentru efectuarea rapoartelor de constatare și de expertiză judiciară, întemeindu-și argumentele în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

Colegiul penal reține ca fiind vădit nefondată revendicarea procurorului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de pct. 6) Cod de procedură penală, privitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului pentru efectuarea expertizelor, dat fiind că, în dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul. În situația când

efectuarea expertizei a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, nu din contul inculpatului.

Potrivit art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală. Excepția despre care ne relevă legiuitorul cuprinsă în art. 142 Cod de procedură penală, nu este incidentă cauzei date.

Prin urmare, corect instanța de apel a statuat asupra faptului că, plata pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 1769,85 lei, urmează a fi încasată din contul bugetului de stat, dar nu a inculpatului, întrucât o acoperire legală nu există în acest sens, adică pretențiile procurorului vizavi de acest subiect sunt vădit nefondate.

Referitor la criticele recurentului invocate sub aspectul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, precum că instanțele de judecată nu au individualizat corect pedeapsa aplicată inculpatului, Colegiul consideră că corect s-a dispus, la caz, aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 160 ore, pentru săvârșirea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

Or, cauza a fost soluționată de prima instanță în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, adică inculpatul în temeiul acestei proceduri simplificate a beneficiat de redozarea limitelor maxime și minime ale sancțiunii prevăzute de norma incriminată cuprinse între limitele 150 – 180 de ore (munca neremunerată în folosul comunității), ceea ce în consecință i-a permis instanței să-i stabilească inculpatului pedeapsa de 160 ore.

Colegiul reține că, la aprecierea categoriei și quantumului pedepsei penale instanța de judecată a reținut că, inculpatul a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, s-a căit sincer de cele comise, nu este angajat în câmpul muncii și mai mult ca atât, partea vătămată a solicitat menținerea în vigoare a sentinței, considerând că soluția respectivei este oportună pentru corectarea lui Panaguța Rodion.

Concomitent, instanța menționează că inculpatul anterior a fost condamnat în baza sentinței Judecătorei Bălți din 14.12.2010, iar pedeapsa aplicată a fost executată și prin urmare, respectiva împrejurare nu poate servi la caz în calitate de circumstanță care i-ar agrava răspunderea lui Panaguța Rodion, precum solicită procurorul, or, antecedentul penal este stins, iar acte care ar confirma comiterea actelor de violență în familie de către inculpat anterior acestui caz, nu au fost prezentate.

În aceste împrejurări, Colegiul consideră, că pentru faptele comise, lui Panaguța Rodion i-a fost aplicată o pedeapsă aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea lui, la formarea unei atitudini corespunzătoare a acestuia față de ordinea de drept și principiile morale.

Pe cale de consecință, Colegiul penal menționează că, la caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului, iar sancțiunea stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Având în vedere cele expuse, Colegiul penal precizează că nu s-a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurentului nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză și prin urmare, soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2018, în cauza penală în privința lui *Panaguța Rodion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun